

11. Arbeidets lov.

Av høiesterettsadvokat J. B. Hjort.

(Fortsatt.)

Her er det N S kommer inn som en ny retning. Istedetfor partiuesenet krever vi *en organisk oppbygget stat*. Istedetfor klassekampen krever vi *et solidarisk folkesamfund*.

NÆRINGSTINGETS OPBYGNING.

Opbygningen av den organiske stat har jeg tidligere søkt å gjøre rede for, særlig i kommentaren til pkt. 2, hvor spesielt N S forslag om opprettelsen av et næringssting har betydning for de spørsmål som vi drøfter her. Planen om næringsstingets opbygning blev jo dessuten nærmere utformet i midlertidige lover som blev fremlagt i sommer. Ifølge disses paragraf 2 er næringsstingets formål bl. a. «på frivillighetens vei å skape et riksorgan for næringsliv og arbeid som kan arvlaste den statspolitiske organisasjon» (storting og regjering). Det bygges på «selvdisiplin og på ikke byråkratisk frivillig samarbeid av organiserte selvstyrende produktions- og yrkesgrupper under statens øverste ledelse og kontroll.»

EN ALSIDIG SAMMENSATT FAG-

KONGRESS.

Disse grupper deles op i laug som skal omfatte «eiere, ledere, funksjonærer og arbeidere innen hver yrkesgruppe eller produktionskrets».

Laugene velger så representanter til næringsstinget, som altså da blir en alsidig sammensatt fagkongress. Den nærmere opbygning av laugene omhandles i paragraf 7 hvor pkt. 1 atter presiserer at de skal være selvstyrende yrkes- og næringsorga-

nisasjoner (f. eks. fagforeninger og andre faglige organisasjoner som håndverker- og industriforbund) og endelig at hvert laug ledes av et laugstyre med representanter for eiere, funksjonærer og arbeidere.

Pkt. 4 nevner at ensidige organisasjoner av f. eks. arbeidsgivere eller arbeidere kan tillates som faglige underledd av vedkommende laug med det mål å sikre den rettslige likhet mellom arbeidsgivere og arbeidere m. v. De blir således helt åpne faglige organisasjoner, hvor alle til faget henhørende får være med. Sin virksomhet som kamporganisasjoner vil de imidlertid måtte avvikle. At kontingenten i slike organisasjoner vil bli minimal, sier sig selv, for det er kampen som koster.

Organisasjonens opbygning vil bli illustrert i neste nr.

Her er hele det ytre apparat gitt. Det vil gi oss en sterk stat, heret over nærings- og kulturinteressene som får sine egne organer, og dertil en organisasjon av disse nærings- og kulturinteresser som kan gi større sikkerhet for saklig og riktig behandling av spørsmålene enn det parlamentariske storting nu kan gjøre. Det blir således vinning for alle parter, for staten og dens organer, regjering og storting, for nærings- og for kulturinteressene og dermed for folket.

HVER MANN PÅ DEN RETTE

PLASS.

Opbygningen av det solidariske folkesamfund vil skje ved en annen opbygning av skolen, forval-

på å bringe hver mann på den plass som hans evner gir ham rett til, uansett om han kommer fra et rikt eller fattig hjem. Forskjellige punkter i programmet viser som før nevnt hvorledes dette skal skje. Marxistene har med rette klaget over pengeherredømmet i det borgerlige samfund som lett dømmer en mann efter hans bakkonto. Men det korrupte kompisherredømme som efter de erfaringer vi alt har gjort i kommunene, vil bli følgen av et marxistisk styre, er ikke det minste bedre. «Man skal ikke si noget galt om marxismen, for takket være den har såmangen stakkars djevel forbedret sine kår betraktelig», sa man i Tyskland, og Indrebø, Sivertsen, Ludvig Hansen, Åmot og andre er gode nok beviser fra vårt eget land. Slikt betegner ikke noget fremskritt, for det betyr jo kun at marxistene selv optar de borgerlige metoder.

ARBEIDERNE OG SOLIDARITETS-

TANKEN.

Arbeiderne skulde i grunnen nett-op forstå solidaritetstankens betydning, for de har jo selv gitt folket det sterkeste bevis på hvad der kan utrettes ved solidaritet. Tiden er nu kommet til å utvide rammen, å la solidaritetsbudet omfatte alle klasser innenfor det norske samfund og alle mennesker innenfor det norske folk. Vi vil da komme til å oppleve en frigjørelse av krefter så stor at selv den veldige frigjørelse av krefter som arbeiderbevegelsen skapte før den forsumpet i klikkevesen og maktbrynde, sammenlignet hermed vil være som en dråpe i havet.

I programmets pkt. 11 er det først pekt på at *lockout og streik skal forbyes*. Den rett til kamp i arbeidslivet som leder til de ødeleggende arbeidskonflikter hvert

Borgerstaten har legalisert denne rett i Arbeidstvistloven som virker som en slags Genferkonvensjon som avskaffer de mest barbariske kampmetoder, men som anerkjenner selve kampen. En «human» krig er imidlertid en selvmotsigelse enten den føres mellem klasser eller mellem stater, meget mere fristes man til å si som admiral Fisher at den brutaleste krig er den humaneste, fordi den fortest leder til en fredsslutning. I forholdet mellem statene har man hittil måttet nøie sig med slike halve foranstaltninger som Genferkonvensjonen, fordi der ikke finnes nogen overinstans som kan ta den gjenstridige i nakken. Derfor tør intet ansvarlig ledet land begynne med den avvebning som alle i grunnen lengter efter.

STATEN SKAL VÆRE

OVERINSTANS.

Anderledes er forholdet derimot innenfor et lands grenser, i klassekrigen. Der finnes nemlig den nødvendige overinstans: Staten. Den parlamentariske borgerstat har arbeiderne av dyrekjøpt erfaring ikke hatt mere tillit til enn f. eks. Tyskland til seierherrenes «folkeforbund», men anderledes bør det bli med en organisk oppbygget stat som hviler på et solidarisk folkesamfund, som anerkjenner alle klassers likeberettigelse og derfor er beredt til å slå ned misbruk enten de kommer fra kapitalens eller fra arbeidernes side. For den må lockout og streik fremstille sig som barbarisk selvtekt og oprør mot folkestaten.

(Forts.)

Nasjonal utslettelse? Eller
NASJONAL SAMLING